

Valgt blev: *Holger Eriksen, Ditlevsen, Boye Hansen, Erhard Jakobsen, Waldemar Laurson, Peter Nielsen, Axel Ivan Pedersen, A. C. Normann, J. M. Pedersen, Paabøl, Henry L. W. Jensen, Peter Larsen, Anker Lau, Martin, Weikop, Hanne Budtz og Reedtz-Thott.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ind- og udførsel af fisk.

Valgt blev: *Johs. E. Larsen, Chr. Christiansen, Poul Hansen (Grenå), Poul Hansen (Svendborg), Mørk, K. Axel Nielsen, Peter Nielsen, A. C. Normann, Kristian Kristensen, Gideon, Damsgaard, Søren Jensen, Skov Jørgensen, Conrad Kofoed, Jacob Pedersen, Baagø og H. C. Toft.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til undervisningsministeren af Henry Christensen m. fl.

(Forespørgslen findes i tidenden sp. 610).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til toldlov.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 593, fremsættelsen i tidenden sp. 410).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 7 og 8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 969, fremsættelsen i tidenden sp. 410).

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks ratifikation af den under 15. december 1950 i Bruxelles op-

rettede konvention om klassifikation af varer i toldtariffer med rettelingsprotokol af 1. juli 1955 samt ratifikation af den samme sted oprettede konvention af 15. december 1950 om ansættelse af varers toldværdi.

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 977, fremsættelsen i tidenden sp. 415).

Lovforslagene og forslaget til folketingsbeslutning sattes til forhandling.

Lars P. Jensen: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til, at vi vedtager det forslag til folketingsbeslutning, der kort og godt går ud på, at vi forpligter os til fremover i toldtariffen at følge Bruxellesnomenklaturen og den i konventionen om ansættelse af varers toldværdi indeholdte værdi- definition som grundlag for fastsættelsen af varernes toldpligtige værdi. Vi kan hilse med tilfredshed, at de forskellige lande efterhånden går over til ensartede regler både med hensyn til nomenklatur og værdi- definition; navnlig må vi vel understrege, at disse to ting er det tekniske grundlag for de handelsplaner, der i øjeblikket drøftes rundt omkring i Europa, både de seks landes union, det nordiske fællesmarked og frihandelsområdet, således at Danmark vil have sit toldtekniske grundlag i orden, hvilken vej vi i øvrigt vælger.

Vi kan også give tilslutning til finansministerens forslag til en ny toldlov, der jo reelt er en konsekvens af, at vi gennemfører den nye nomenklatur, og vi kan ligeledes give tilslutning til det princip, der er nedlagt i denne toldlov, at man, selv om man går over til værditold for en del af varerne, bevarer det nuværende toldniveau som helhed. Det er klart, at der vil ske visse forskydninger, når man går over til værditold; der vil være visse varer, hvis toldsatser bliver sat op, og visse varer, hvis satser bliver sat ned.

Jeg skal ikke komme ind på enkeltheder ved denne første behandling; det vil der blive rig lejlighed til dels ved anden behandling, dels når Danmark engang skal tage stilling til de forskellige markedsplaner. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at der er visse af toldsatserne i tariffen, som mit parti gerne vil kigge nærmere på

[Lars P. Jensen.]

i det udvalg, der skal arbejde med lovforslagene.

Vi hilser også med tilfredshed, at det er lykkedes finansministeren at få samlet alle de forskellige love og forordninger, således at alle problemer omkring vor told nu er samlet i et enkelt lovkompleks.

Vi hilser også med tilfredshed, at der er sket visse forbedringer til lettelse både for erhvervslivet og for administrationen.

Endelig kan vi tiltræde de ændringer i forbrugsafgiftsloven, som er en konsekvens af den nye toldlov. Vi kan tiltræde den reelle ændring, der sker ved, at afgiften på 3 kr. på radiorør foreslås ophævet, medens afgiften på radio- og fjernsynsapparater forhøjes fra 15 pct. til 20 pct. Der sker således reelt ikke nogen forskydning i den samlede afgift på disse varer.

Det er klart, at der, som finansministeren sagde i sin fremsættelsestale, er enkelte ting, der skal ses på i udvalget. Jeg tror, det bliver nødvendigt med en grundig udvalgsbehandling, hvor vi ser på de forskellige problemer, men selv om denne udvalgsbehandling skal være grundig, er jeg indstillet på, at den også skal være hurtig, idet lovforslagene skal træde i kraft den 1. januar 1959.

Jeg kan med disse bemærkninger give tilslutning til en sådan hurtig behandling.

Henry L. W. Jensen: Når man taler om nomenklaturen, mener man den varefortegnelse, toldloven er bygget over, men det, man kommer med her, er et helt nyt toldlovsforslag, der ikke alene omfatter selve varetarifferne og de afgifter, der skal betales, men som i virkeligheden omfatter hele toldadministrationen. En modernisering skal det antagelig være. For hele dette mægtige område, der vel nok er den største indtægtskilde for staten, har man altså fremsat et lovforslag, der ikke har været til behandling i toldlovskommissionen, som den højtærede finansminister da også har lovet at ville ophæve, da den alligevel ikke bliver brugt. Forslaget har imidlertid heller ikke været forelagt for de interesserede parter inden for erhvervslivet, som skal arbejde med denne varefortegnelse.

Nu er det således, at når man taler om told, stiger alle lidenskaber mærkværdigt

nok op i folk; og at det er et spørgsmål, der interesserer, ser man deraf, at selve toldlovsforslaget er det af folketingets lovforslag, der har opnået den hidtil største salgssucces.

Den højtærede finansminister forsikrer, at der i det foreliggende toldlovsforslag ikke er tilsigtet nogen som helst forhøjelse af toldprovenuet. Årsagen til lovforslagets fremsættelse er således gennemførelsen af den internationale nomenklatur og arbejdet for en udvikling af de internationale markedsdannelse, dels det nordiske fællesmarked, dels det tilsvarende europæiske og endelig frihandelsområdet. Forslaget er jo fremsat skriftligt, hvilket i og for sig er gjort meget beskedent og beroligende; ingen skal blive forskrækket, fordi man taler om told. Men hvorfor lægge skjul på, at der her er gjort et meget stort arbejde af de mennesker, der har foretaget disse beregninger i departementet for told- og forbrugsafgifter? Alene forklaringerne til selve varefortegnelsen fylder 3 tykke bind og er på 1 400 sider. Det er ikke noget lille arbejde, der her er foretaget; men kunne man ikke, når man alligevel har foretaget dette store arbejde, have holdt sig i kontakt med erhvervene, når man nu i større udstrækning foreslår at gå over til værditold og kun for enkelte undtagelsers vedkommende bibeholder vægttold?

Hvis det vedtages at gå over til værditold, vil endnu større dele af erhvervslivet blive draget ind under toldvæsenets regnskabsafdeling og kontrolafdeling, og det vil ved fortoldning og indklarerung antagelig medføre meget store byrder for erhvervslivet. Foruden den kontrol og forøgede regnskabsførelse, der pålægges de pågældende inden for de områder, hvor man går over til værditold, drager man statsbanerne, skibsfarten og luftfarten med ind i hele toldområdet. Der er imidlertid forskellige ting, som jeg synes man nok må se nærmere på i udvalget, og som det kunne interessere os at få en forklaring på, bl. a. dette, at man vil behandle indenrigsluftfarten på samme måde som udenrigsluftfarten.

I slutningen af den skriftlige fremsættelse hedder det, at der vel skulle være en mulighed for, at dette lovforslag skulle kunne gennemføres hurtigt og i enighed. Jeg kan tilsige den højtærede finansminister, at

[Henry L. W. Jensen.]

venstre så hurtigt som muligt vil gå i gang med arbejdet; men vi er dog af den opfattelse — selv om vi i princippet er velvilligt indstillet over for lovforslaget — at vi, når det drejer sig om en så omfangsrig lovgivning som denne, der vil betyde så store indgreb på så mange områder, dog må have tid og lejlighed til at drøfte de forskellige enkeltheder i lovforslaget og — hvad finansministeren selv er inde på — de forskellige ønsker om ændringer, der måtte fremkomme. Dette kan kun gøres i et udvalg, hvor vi samtidig giver erhvervene en rimelig lejlighed til også at udtale sig om dette store lovforslag, som med sin omfattende vareliste og sin ny form for værditold vil få meget stor og indgribende virkning på hele erhvervslivet.

Selve Bruxellesnomenklaturen kræver ikke værditold, men nu indfører man altså værditolden i Danmark eller, om jeg så må sige, går videre med den, for man er jo begyndt med værditoldprincippet. Som sagt — indførelse af Bruxellesnomenklaturen gør det ikke nødvendigt at indføre værditold; vi kunne godt bibeholde vægttolden. Schweiz f. eks., som indfører denne nomenklatur fra 1. januar 1959, har udelukkende vægttold. Nu ved jeg ikke, om det skyldes, at Schweiz har haft dårlige erfaringer med værditold, eller om det er, fordi Schweiz mener, at det giver en lettere og mere handy administration at have vægttold, det kan vi måske få oplyst i udvalget. Det medfører flere positioner; Schweiz har således 4 000 positioner, mens det danske toldoplæg har 1 400.

I bemærkningerne til toldlovsforslagets § 1 står der:

„De foran omtalte forudsætninger ved forslaget udarbejdelse har i sig selv uundgåeligt måttet medføre dels en øget anvendelse af værditoldsatser . . .“

Deri er jeg ikke helt enig, idet jeg mener, at man principielt godt kunne bibeholde vægttolden. Jeg er bange for, at man i mange tilfælde, hvis der sættes for voldsomt

ind med værditoldbeskatningen på hele området, vil få forøget administration, der vil medføre vanskeligheder ved fortoldningen og forøgede byrder både for personalet på toldboden og for importørerne. Det er et spørgsmål, om man har rådført sig med embedsmændene på toldboden; forslaget giver i og for sig ikke indtryk af, at man i synderlig grad har taget disse med på råd. Allerede nu er der jo vanskeligheder ved indklareringsen på toldboden; det tager i øjeblikket flere dage at få indklareret varerne på grund af de toldberegninger, der skal finde sted, men måske skyldes dette i nogen grad, at man har trukket embedsmændene bort for at omskole dem med henblik på den ny toldlovgivning.

Det drejer sig om et meget omfattende og kompliceret lovforslag; alene bemærkningerne til lovforslaget fylder 29 sider, og selve forklaringerne til varelisterne optager — som jeg anførte — 3 bind, ca. 1 400 sider. Trods alt mangler vi dog — men det kan vi måske få under udvalgsarbejdet — en alfabetisk varefortegnelse.

Jeg skal ikke komme med ret mange flere bemærkninger. Dog ønsker jeg at sige, at værditoldbeskatningen kan medføre både inflation og deflation.

I øvrigt vil partiet venstre behandle lovforslaget velvilligt og sørge for så hurtigt som muligt at komme i gang med arbejdet.

Den konvention, som det foreslås at Danmark skal ratificere, forpligter de tiltrædende lande til i deres toldlovgivning at optage den i konventionen indeholdte værdidefinition som grundlag for fastsættelsen af varernes toldpligtige værdi og anvende denne definition ved fortoldning af de varer, for hvilke der anvendes værditold. Værditold medfører en meget vanskelig beregning, fordi der er så mange former for den. Toldvæsenet har, så vidt jeg ved, hidtil beregnet værditolden efter fakturaprisen. Der er i konventionen tale om en normalberegning af værditolden, hvilket på visse områder kan medføre forhandlinger om, hvad den faktiske indførselsværdi er. Det kommer

[Henry L. W. Jensen.]

formodentlig af, at man her ikke alene står over for de normale importører, hvor varen går fra sælger til køber, men også over for de store internationale aktieselskaber, der med deres filialer i de pågældende lande er i stand til at fakturere varerne til en anden pris til filialerne, end de normalt ville sælge til.

Så er der tilbage forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove, som er en naturlig følge af ændrede toldlove; dette lovforslag skal jeg derfor se med velvilje på.

Der er blot endnu en bemærkning, jeg gerne vil gøre, og det er denne, at venstre og de radikale i sin tid faktisk fik et løfte af den højtærede finansminister om, at afgiften på coca-cola, som er livsvigtig for nogle mennesker, ville blive nedsat. Dermed skal jeg slutte.

Poul Møller: Det er, som det allerede er sagt, en meget omfattende revision af vor toldlovgivning, vi her står over for, måske den mest omfattende, vi nogen sinde har haft. Den vil medføre betydelige omlægninger af administrativ karakter og vel også nok meget væsentlige udvidelser af toldforvaltningen, hvis forslagene gennemføres, således som de her er fremsat. Forslagene vil jo derudover give erhvervslivet en hel del bryderier; mange virksomheder må omlægge produktionen eller omlægge deres kundeforhold og leverandørforhold; dispositioner må ændres som følge af de nye toldsatser, som foreslås ved denne lovgivning.

Når man tager et så vidtgående skridt som at ændre alt det, der er indarbejdet herhjemme vedrørende toldlovgivningen, må det selvfølgelig formodes at stå i et højere formåls tjeneste. Dette højere formål er vel i denne sag drøftelserne af de europæiske frihandelsplaner, idet man mener, det kan være af interesse, at Danmark bringer sin toldlovgivning i overensstemmelse med andre europæiske landes varebetegnelse eller nomenklatur for derigennem at have et udgangspunkt for den reform og den nedtrapning, der skal finde sted, hvis vi kommer ind i et frihandelsområde. Det er et formål, som vi for så vidt kan tiltræde: at man prøver på at gøre rent bord, så man har teknikken i orden. Men jeg kan dog

ikke komme uden om, at vi her ved dette vidtgående forslag vel forudsætter en senere revision af vore toldsatser, når det er afklaret, om vi skal ind i den ene eller den anden markedsplan eller markedsdannelse. Så må man spørge, om det ikke havde været rigtigere af regeringen trods alt at afvente afslutningen af de forhandlinger, der føres om Europamarkederne, indtil man kunne se, hvor Danmark skal være, om vi skal vælge det ene eller det andet standpunkt, og så afpasse vore toldsatser dertil. Det vil nemlig give mange bryderier og mange vanskeligheder for erhvervslivet, der nu skal indstille sig på denne toldtarif og så måske om et halvt år eller nogle måneder indstille sig på andre takster, en anden tarif.

Når man imidlertid vil revidere toldlovgivningen nu og anser det for at være praktisk og nødvendigt, at vi allerede nu kommer ind på den almindelige europæiske nomenklatur, er det også et spørgsmål, om man ikke i videre udstrækning, end man har gjort det, burde have taget visse konsekvenser deraf med hensyn til de toldsatser, man foreslår indført. Det havde vel ikke været urimeligt, om man ved en toldreform som denne havde prøvet at tilstræbe, med respekt for GATT-bindingerne, så megen lighed som muligt med de lande, vi skal konkurrere med på det europæiske og det nordiske marked. Vi havde herved haft mulighed for at skabe toldpolitiske forudsætninger for en videre liberalisering af færdigvareimporten og for en mere lige og fri konkurrence på de europæiske markeder. Det er næppe det høje folketing ubekendt, at det konservative folkeparti foretrækker en moderat anvendelse af toldpolitiske midler fremfor rigoristiske importrestriktioner og importforbud og andre lignende foranstaltninger, som vi har oplevet de sidste 25 år. Jeg tror, at de markedsforhandlinger, vi står i, og resultatet af dem, når det til sin tid foreligger, vil tilsige praktisk talt alle at følge den politiske linje: at bringe vore toldsatser i overensstemmelse med vore konkurrenters og til gengæld give afkald på importrestriktioner. Men denne vej har regeringen altså ikke villet betræde med det foreliggende lovforslag; den har villet nøjes med en teknisk, ganske vist meget vidtgående teknisk reform. Vi har ikke noget imod under udvalgsbehandlingen

[Poul Møller.]

at medvirke til gennemførelse af en sådan reform. Vi har ingenting imod at samle alle gældende toldforskrifter og toldlove i én lov, opdelt i 4 afsnit, som det sker ved det foreliggende lovforslag.

Så vidt vi kan se, betyder den foreslåede omlægning, at vi i langt videre udstrækning end tidligere vil komme til at gå over til værditold. Det er, som venstres ordfører, det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen, nævnte det, administrativt en ulempe, men vel toldpolitisk med hensyn til toldbeskyttelse en fordel, fordi vi så får en toldsats, der reguleres i takt med prisstigningerne, med dyrtiden ude omkring i verden.

Da hele den gamle toldtarif ved dette lovforslag nedbrydes og fjernes og en helt ny indføres med dobbelt så mange positioner, som vi har kendt i den gamle lov, vil det være overordentlig vanskeligt at foretage en direkte sammenligning mellem toldsatterne i den gældende lov og satserne i det foreliggende lovforslag, og det er naturligvis helt umuligt for os ordførere i løbet af få dage at kunne foretage sådanne sammenligninger, men vi kan vel generelt sige så meget, tør vel i hvert fald sige så meget, at Danmark også efter dette lovforslags vedtagelse vil være et lavtariffland, at råvare-tolden snarere bliver noget lavere end noget højere, hvis dette lovforslag gennemføres, at statens finanstoldindtægter vil blive noget mindre, end de er i dag — de rene finanstoldsatser bliver noget formindsket, jeg tænker bl. a. på den væsentlige reduktion af urtolden, der finder sted efter aftale med Schweiz — og at de mindre toldsatser på dette område til gengæld i nogen grad opvejes af, at færdigvaretolden er næsten uændret; hvor den ændres, er der snarere en tendens til en forhøjelse end en nedsættelse. Det samlede resultat bliver vel, at toldbeskyttelsen ved forslaget vil stige noget. Der vil blive en moderat stigning i toldbeskyttelsen, i visse tilfælde bliver den endda lidt større end ved de fællesnordiske toldsatser, som forudsætter højere råvare-told, end dette lovforslag forudsætter. Forslagets tendens bliver derved en anerkendelse af toldloven som et beskyttelsesmiddel for dansk produktion i højere grad, end tilfældet har været tidligere.

Dette er for så vidt bemærkelsesværdigt, og jeg vil gerne sige, at det også er anerkendelsesværdigt, ikke mindst når man tænker på regeringens sammensætning, at man er nået dertil, at man accepterer toldpolitikken som et beskyttelsesmiddel for dansk produktion. Spørgsmålet er imidlertid, om man, når man nu anerkender denne vej og ikke betragter den som en forbrydelse over for danske forbrugere, så ikke skulle have betrådt den lidt dristigere, have været lidt mere modig. Men tendensen har vi ikke noget imod, og den vil vi gerne arbejde med på at få gennemført.

Vi har i det konservative folkeparti umiddelbar sympati for de forenklinger, der foreslås med hensyn til pakhusleje og med hensyn til udvidet kreditoplagsret og for toldfriheds- og toldnedsættelsesbestemmelser, ligesom vi også har sympati for den lettere adgang til toldgodtgørelse, der foreslås her. Men såvel af de enkelte satser som af de tekniske bestemmelser vil vi forbeholde os en grundigere belysning i udvalget. De egner sig ikke til en principiel debat ved en første behandling.

Må jeg, inden jeg forlader talerstolen, spørge den høje regering om, hvorvidt den omgås med tanken om i forbindelse med dette forslag eller senere foranstaltninger at forhandle om at gennemføre et dumpingværn for den danske produktion. Dette problem har været rejst flere gange her i folketinget. Man har i sin tid arbejdet med det i toldkommissionen uden at nå noget egentligt resultat, og det vil efter vor opfattelse ikke mindst ved indgangen til et større marked og et frihandelsområde være vigtigt, om vi over for lande, der ikke er medlemmer af dette marked, i hvert fald kan skabe et vist dumpingværn. Jeg forstod af den debat, der fandt sted om åbnings-talen, at den høje regering ikke var helt fremmed over for tanken om at foretage sig noget på dette område. Vi talte dengang om Japanhandelen, og jeg forstod på de bemærkninger, der faldt, at man overvejede, om der kunne gøres noget på dette område. Jeg vil da gerne stille det spørgsmål, om disse overvejelser kan føre til, at vi her i tinget kan enes om et dumpingværn som et led i den revision, vi er i færd med at foretage med hensyn til toldlovgivningen.

[Poul Møller.]

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale samtlige tre forslag til en velvillig og grundig behandling i det høje ting.

Aage Fogh: Jeg vil gerne på det radikale venstres vegne anbefale det foreliggende forslag til folketingsbeslutning til vedtagelse. Vi betragter det som en følge af begivenhederne ude i den store verden. Vi håber, at den kommende tid skal bringe Danmark ind i handelsforhandlinger af en sådan karakter, at det bliver nødvendigt at gennemføre den foreslåede beslutning, og derfor anbefaler vi den.

Forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove kan jeg også anbefale. Dette lovforslag er en følge af forslaget til en ny toldlov. For at bringe forbrugsafgifterne i overensstemmelse med toldloven må vi gennemføre visse ændringer, og jeg anbefaler dem alle.

Jeg vil gerne gøre den bemærkning til den højtærede finansminister, at jeg ikke er ganske sikker på, om ikke den højtærede finansminister tjener lidt penge ved at fjerne afgiften på de 3 kr. på radiorør og i stedet for tage 5 pct. ekstra for apparaterne, men det kan vi se nærmere på i udvalget.

Om toldlovsforslaget skal jeg kun sige, at jeg med stor glæde har gennemlæst det foreliggende lovforslag. Når man gennem nogle år har arbejdet med toldloven og de forskellige love og forordninger med tilknytning dertil, er man ærlig talt forbavset over, at toldloven kan sammenarbejdes og blive så systematisk velordnet, som dette forslag til toldlov er. Det er til at få oversigt over. De ærede ordførere, der har haft ordet tidligere, har påvist, at det, at man nu går fra styktold til værditold, giver mere arbejde, og det er vistnok rigtigt; men for os, der skal læse loven, er der i hvert fald ingen tvivl om, at det her foreslåede betegner et meget væsentligt fremskridt. Det gælder alle lovens afsnit. Den er opdelt i fire dele, og jeg konstaterer, at man i slutparagraffen kan afskrive en forordning fra 1702, 3 forordninger fra 1797 og 1840, en plakat fra 1837 og 9 love, der spænder over perioden 1851-1948. Det tror jeg er et bevis på, at der her er tale om et område, der trængte

til at blive kulegravet, og jeg er tilfreds med den måde, hvorpå det er sket.

Jeg har ikke fundet anledning til at tvivle på, at den højtærede finansminister har ret, når man anslår, at ændringerne vil betyde en nettogevinst i det samlede provenu på 1-2 pct. Jeg må vel forstå det sådan, at vor toldindtægt, som i fjor, så vidt jeg husker, var på over 276 mill. kr., altså anslås til at ville komme til at ligge mellem 280 og 290 mill. kr. i de kommende år, hvis ikke der sker andet.

Jeg vil gerne samtidig dertil føje, at jeg er selvfølgelig ganske klar over, at det, at vi går over fra styktold til værditold, vil være ensbetydende med, at toldindtægten, hvis vi får stigende priser i fremtiden, dermed automatisk vil stige.

Jeg vil også gerne have gjort den bemærkning, at man ved at gennemlæse lovforslaget og tariffærne støder på nogle satser, der synes at være noget høje. Jeg har ikke i øjeblikket under de nuværende økonomiske forhold mod til at foreslå toldnedsættelser, men jeg vil dog gerne have sagt, at når vi engang er helt sikre på, at økonomien er i orden i Danmark, er der en og anden toldsats i denne lov, jeg gerne til den tid vil have lejlighed til at se på.

Dermed anbefaler jeg samtlige tre forslag til hurtig og velvillig behandling.

J. M. Pedersen: Også jeg kan på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling og medvirken til gennemførelse af de foreliggende forslag. Toldlovsforslaget må bl. a. ses som en nødvendig følge af planerne om nordisk toldunion og en eventuel tilslutning til planerne om et større europæisk markedsområde, ligesom drøftelserne om frihandelsområdet foregår med Bruxelles-nomenklaturen som udgangspunkt.

Vi har med glæde bemærket, at der ikke tilstræbes en forhøjelse af toldprovenuet. Selv om lovforslaget er godt udarbejdet af de embedsmænd, som har haft med det at gøre, og de, så vidt deres evner rækker, har fundet frem til satser, som ikke bevirker forhøjelser af toldprovenuet, er det dog ikke udelukket, at der under udvalgsarbejdet møder deputationer frem fra erhverv, som lovforslaget berører, og at de kan påvise — det er menneskeligt også for embedsmænd

[J. M. Pedersen.]

at fejle — at der dog for deres vedkommende bliver tale om toldforhøjelser og således om højere provenu. Jeg håber, at der da vil være mulighed for at foretage ændringer, således at der ikke sker forhøjelser. Der kunne måske også være mulighed for en yderligere forenkling, hvis man kunne finde frem til en række varer, der ikke betyder så forfærdelig meget provenumæssigt set, men hvis fortoldning medfører stor administration, og som så kunne tages ud af loven. Jeg vil mene, at vore økonomiske forhold er så gode i øjeblikket, at vi nok kunne undvære nogle millioner på dette område. Jeg håber, at vi kan komme nedad med toldsatserne; det er det, vi altid har kæmpet for.

Jeg kan ligesom de øvrige ordførere sige, at det er håbløst på så kort tid at gennemgå alle paragrafferne i detaljer, og dette hører også hjemme under udvalgsarbejdet; men der er et enkelt område, jeg har været opmærksom på. Jeg tænker her på det forhold, at entreprenører og andre, der lejer maskiner fra udlandet, må betale fuld told af disse, som om varerne var importeret her til landet for tid og evighed. Det drejer sig om bulldozers, traktorer, vejmaskiner o. lign., som i mange tilfælde bruges til arbejde for stat og kommune. Jeg synes, det er en urimelig omkostning, når der skal betales fuld toldafgift her blot for at have lånt maskinerne til landet, og jeg mener, at vi må kunne se nærmere på dette område. Hvis vi ikke kan få den slags kortere lejemål gjort helt toldfrie, mener jeg, at der må kunne beregnes told enten af den leje, der betales, eller af den værdiforringelse, maskinerne undergår, idet det rent faktisk kun er denne værdiforringelse, som „indføres“ til landet. Jeg er bekendt med, at den gældende praksis følges i andre tilfælde, f. eks. ved jeg, at visse selskaber lejer maskiner inden for kontorområdet, kontrolmaskiner og hulkortmaskiner o. s. v., som ligeledes bliver fortoldet af hele værdien, og det betyder en væsentlig fordyrelse. Jeg håber, at alle disse ting kan tages op til behandling.

Lovforslaget om ændringer i forbrugsafgiftslovene er en følge af toldlovsforslaget. Vi vil gerne være med til lovforslagets gennemførelse.

Det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen omtalte afgiften på coladrikke, det ærede medlem omtalte kun coca-coladrikke; jeg håber, at det er coladrikke i det hele taget, der sigtes til, når det ærede medlem sagde, at den højtærede minister har givet et løfte til venstre og de konservative om afgiftsnedsettelse. Det var vel et løfte til alle dem, som er interesserede i coladrikke. Den højtærede finansminister gav under behandlingen af toldafgiftsforslaget i sidste folketingsår — det står i Folketingstidende 1957-58, sp. 2626 — tilsagn om, at når loven om forbrugsafgifter blev taget op, ville ministeren se velvilligt på afgiften på coca-cola. Mit parti stemte imod, da afgiften i sin tid blev indført, og nu håber jeg, at der kan blive mulighed for at få afgiften fjernet til glæde for de mange, som ønsker at drikke disse coladrikke.

Mit parti kan også tilsige medvirken til gennemførelse af forslaget til folketingsbeslutning.

Fuglsang: Der er det glædelige ved de toldforslag, der her er til behandling, sammenlignet med en del af samme slags, at de ikke er fremsat først og fremmest for at skaffe penge til statskassen, men må betragtes som i virkeligheden ganske betydelige tekniske reformer af toldlovgivningen. Ud fra dette synspunkt vil jeg sige et par ord om dem uden at komme ind på enkelt-heder.

Hvis vi ser på vor toldlovgivning i øjeblikket, virker den næsten som et helt museum. Jeg tænker på, at den revision, der her foreslås, er den første virkelig omfattende siden 1924, men selve opdelingen, som toldtariffen bygger på, går helt tilbage til midten af forrige århundrede, og ser man paragrafferne nærmere igennem, finder man bestemmelser fra 1797, ja, nogle går endog helt tilbage til 1702. Set herudfra er det ganske naturligt, at man foretager en sådan rationalisering og modernisering af vort toldvæsen, som kommer til udtryk i forslagene.

Rent praktisk drejer det sig først og fremmest om, at man i stedet for den før nævnte, alfabetiske opstilling indfører den internationale toldnomenklatur, den såkaldte Bruxellesnomenklatur. En sådan international standardisering, eller i hvert

[Fuglsang.]

fald tanken om den, er jo ikke af ganske ny dato, idet allerede Folkeforbundet i 1930'erne arbejdede hermed. Det er dette, som ligger bag forslaget til folketingsbeslutning, idet man samtidig går ind på spørgsmålet om ansættelse af varers toldværdi, som udgør emnet for den ene af de to konventioner, vi her behandler.

Vi betragter den tekniske reform, der her foreslås, som et praktisk fremskridt og en lettelse; det gælder toldvæsenets administration, og det gælder erhvervene, for hvilke en sådan fælles international opstilling ganske givet vil være en lettelse, når de skal drage sammenligning mellem toldforhold i vort land og i andre lande. Derudover foreslås der visse ændringer i vor toldforvaltning, ændringer, som også har international adresse, idet de stort set svarer til det udkast til fællesnordiske toldbestemmelser, som er udarbejdet af de nordiske toldstyrelser i fællesskab. Endvidere er der foreslået visse ændringer i forbrugsafgiftslovene, men ligesom toldlovsforslaget tager de ikke sigte på nye indtægter, men på at tilpasse den eksisterende lovgivning til det nye, der foreslås i toldlovsforslaget.

Overhovedet har de forslag, vi her behandler, i høj grad sigte på de forskellige markedsplaner, der er fremme i tiden, og det fremføres da også, at den såkaldte Bruxellesnomenklatur allerede er gennemført i en lang række lande inden for Den Europæiske Økonomiske Samarbejdsorganisation, samt at den er under overvejelse i en hel række andre lande, og at den således vil komme til at danne grundlaget for toldlovgivningen i Vesteuropa i det hele taget. Nu er mit partis stilling til de forskellige markedsplaner, som det er almindeligt kendt, ikke lige positiv. Den lettelse med hensyn til mulighederne for en noget bredere handel, som denne standardisering af vor toldlovgivning giver, modarbejdes jo i høj grad af den ensidighed, der danner baggrund for en hel del af markedsplanerne; men på den anden side kan jeg nok indrømme, at en sådan standardisering vil kunne have betydning for vor internationale handel overhovedet, og derfor vil vi med positiv interesse følge forslagernes videre gang.

Weikop: I sit indlæg fremdrog det ærede medlem hr. J. M. Pedersen enkelte ting, bl. a. bulldozere og coladrikke, og jeg forstår, at det ærede medlem fandt, afgifterne her er for høje; men det undrede mig, at det ærede medlem slet ikke nævnedes noget om satserne på tekstilvarer, for de satser, der her er foreslået, er jo, som det også står i bemærkningerne til lovforslaget — jeg tror, det er ordret — bortset fra enkelte reguleringer uændrede i forhold til nu. Det betyder jo, at både det radikale venstre og retsforbundet praktisk taget nu er med til at konfirmere de toldforhøjelser på tekstilvarer, som de med en enestående — har jeg lov til at sige — energi og kraftudfoldelse bekæmpede i foråret 1956. Man kan vel ikke forbavses herover for retsforbundets vedkommende, for dette partis krystalklare principper er efter min mening ikke et skud krudt værd; men endnu lyder den nuværende højtærede økonomiministers hårde ord og stærke udtryk i mit øre fra dengang, vi behandlede forslaget om forhøjelse af tekstiltoldsatserne, og det var i øvrigt også det daværende ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, den nuværende højtærede økonomiminister, der ønskede, at navnene ved stemmeafgivningen skulle stå i Folketingstidende, så at alle og enhver kunne se, hvem det var, der var gået ind for de ublu-færdige toldforhøjelser på tekstilvarer på 30 mill. kr. Ordret „ublu-færdig“ er ikke mit, men det var det, den højtærede økonomiminister brugte dengang om de kolossale forhøjelser af toldbeskyttelsen, der bl. a. ville føre med sig, at handelen ville komme ud for de hårdest tænkelige vilkår. Den højtærede økonomiminister advarede det konservative folkeparti og regeringen imod at vedtage forslaget, fordi, som han sagde, Danmarks konkurrenceevne måtte ikke svækkes. Det, vi dengang fik fra radikal side, var, tør jeg sige, en moral- og gardinprædiken, der burde tvinge alle i knæ.

Ja, det er altså 20 måneder siden, dette skete, og siden den nuværende højtærede minister hr. Viggo Starcke, hvad der vel heller ikke er gået i glemmebogen, boltrede sig som en ørred i vandet. Man husker vel, at den højtærede minister hr. Viggo Starcke tog sin meget alvorlige stemme på og sagde, at han fandt, at toldlovsforslaget betød hasardspil med Danmarks vitale interesser,

[Weikop.]

og at det var til skade for Danmarks anseelse i udlandet. Og så henstillede den højtærede minister hr. Viggo Starcke dengang meget smagfuldt — det vil jeg gerne have lov til at sige ved denne lejlighed — at overvejede man igen at komme med et toldlovsforslag således som det nu foreliggende, burde man i stedet for overveje muligheden af at give tilskud til industrien med fattighjælps virkning. Ministeren glemte naturligvis heller ikke at sige goddag i stuen og fortælle, hvor dyrt det var for alle arbejderhustruer fra de små hjem.

Nu i dag konfirmerer retsforbundet og den højtærede minister hr. Viggo Starcke dette toldlovsforslag og toldforhøjelserne. Det er unægtelig at se anderledes på det. Retsforbundet undslod sig ikke dengang for at sætte navnene på dem, der havde stemt for toldforhøjelsen på 30 mill. kr., på en plakat, som blev ophængt på gader og stræder. (*Fiskeriministeren* [Oluf Pedersen]: Var De ked af det?). Også dette var efter den højtærede fiskeriministers og retsforbundets mening overordentlig smagfuldt; der er andre, der har en anden opfattelse. Det, der var tale om, fiskeriminister

Formanden: Der må ikke anvendes direkte tiltale.

Weikop: Det, der var tale om, var, at retsforbundet havde den opfattelse, at told og afgifter var utøj . . . (*Fiskeriministeren* [Oluf Pedersen]: Hør!). Hør, siger fiskeriministeren. Jeg ved ikke, om den højtærede fiskeriminister eller retsforbundet har været til desinfektion, for har de ikke det, må det da klø nederdrægtigt hos dem!

Men skulle nu retsforbundet i dag mangle en idé til en ny plakat, skal jeg gerne anbefale dem teksten, der passende kunne lyde sådan: „Starckeklæder foret med skat og told fås bedst i fiske- og snørekompagniet Starcke og Pedersen, selskab med begrænset ansvar“.

Jeg tog dengang afstand fra tekstilforhøjelsen, ikke fordi jeg ikke kunne se, at der måtte en ajourføring til, og heller ikke fordi jeg ikke kunne se, at der på et eller andet tidspunkt måtte foretages dybtgående ændringer i hele vort toldtariferingsystem, men fordi jeg ikke ville være med til at for-

dyre den nødvendige beklædning for folk. Jeg ville ikke være med til at lægge en told oven på en omsætningsafgift på tekstilvarer, der androg 260 mill. kr. årlig, men det kunne jeg ikke få nogen tilslutning til, heller ikke fra den nuværende højtærede økonomiminister hr. Bertel Dahlgaard, og derfor stemte jeg imod toldforhøjelserne.

Toldforhøjelsen på tekstilvarer kan ikke være glemt, hverken af retsforbundet eller af det radikale venstre med den nuværende økonomiminister hr. Bertel Dahlgaard i spidsen, og forelå der dengang vanskeligheder med at få foretaget en aftrapning af omsætningsafgiften på tekstilvarer, så er det ikke tilfældet i dag. Finansministeren kan jo blot gå til finansudvalget og forelægge et forslag om en aftrapning, så vil den kunne finde sted. Man kan egentlig spørge sig selv, hvorfor det radikale venstre og retsforbundet ikke i forbindelse med dette toldlovsforslag har opfordret finansministeren til at gøre det. Skal den lille arbejderhustru stadig tynges af told og afgifter på tøj, kan man spørge retsforbundet.

Reglerne for en aftrapning af omsætningsafgiften er jo fastsat i en lov. Denne aftrapning skal foregå meget langsomt — jeg husker det ikke nøje, men jeg tror, det er 10 pct. pr. kvartal, men det er en anden side af sagen. Den højtærede finansminister har jo altid mulighed for at tale om formen for en beskeden afvikling, og jeg synes, der er god grund til nu at tage et sådant spørgsmål op til overvejelse, fordi — det vil jeg gerne minde om — den socialdemokratiske ordfører for aftrapningsforslaget, det ærede medlem hr. Peter Nielsen, dengang klart og tydeligt sagde, at hans parti selvfølgelig ikke nærrede noget ønske om at opretholde tøjskatten længere end nødvendigt, og han understregede samtidig, at ministerens forslag om aftrapning tog sigte på, at en afvikling før eller senere skulle finde sted, og det betød, sagde han, at loven ikke skulle være permanent. Ja, det er altså ikke mine ord, men socialdemokraternes.

Skal man tillægge de ord, der bliver sagt i dette hus, nogen betydning, synes jeg også nok, at man, når forholdene vel at mærke tillader det, skulle søge at efterleve dem, og, må jeg lige indskyde, omsætnings-

[Weikop.]

afgiften er vel heller ikke noget, man kan se helt væk fra i et eventuelt nordisk handelsfællesskab. Det kan jo aldrig være tanken, at f. eks. den danske engroshandel inden for tekstiler skal stilles ugunstigere end andre nordiske landes. Hvis tekstilvarer f. eks. frit uden told kan føres over grænserne, vil den grossist fra et andet land, der sælger til danske detaillister, være fri for afgifter; de bliver overført til aftageren, detaillisten, eller afkrævet ved grænsen, mens grossisten her i landet både skal opkræve og have byrderne ved afgifternes inddrivelse — men det er kun et lille sidespring.

Jeg håber — jeg siger udtrykkelig håber — at en vis udjævning af de tidligere stedfundne forhøjelser af tolden på tekstilvarer, altså den toldforhøjelse, der nu ser ud til at blive konfirmeret af retsforbundet og det radikale venstre, kan finde sted, altså at tanken om en afvikling af omsætningsafgiften på tekstilvarer vil kunne vinde genklang. Her er jo ikke tale om giftskatter, et af retsforbundet meget yndet udtryk, her er tale om et nødvendigt forbrug, så vist som både tjenerens smoking og maskinarbejderens kedeldragt er arbejdstøj.

Formanden: Jeg henstiller, at talerne ved benævnelsen af medlemmer og ministre følger de regler, som er angivet i forretningsordenens § 26.

Finansministeren (Kampmann): Det er vist ikke sket før her i det høje ting, at et forslag til en ny toldlov eller ændring i en toldlov er blevet modtaget med så megen velvilje og tilsagn om god behandling i udvalget som det foreliggende. Jeg vil gerne takke herfor. Naturligvis kan man sige, at det ærede medlem hr. Weikop dryppede lidt malurt i bægeret, men det vil jeg foreløbig se væk fra.

Det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen synes ikke, vi skulle lægge skjul på det store arbejde, der var nedlagt i disse forslag, særlig toldlovsforslaget, men det har jeg egentlig heller ikke ønsket. Det ærede medlem fremhævede, hvor meget besvær administrationen har haft med at udarbejde dette, hvor tidkrævende det måtte have

været. Det glæder mig, at det er en anden end mig, der siger det her. Jeg vil gerne slutte op herom. Jeg synes også, vi skal være taknemlige over for dem, der har udført dette store arbejde gennem det sidste halve års tid.

Så nævnte det ærede medlem, at vi ikke havde forhandlet med de interesserede erhvervsorganisationer. Jeg kan måske sige, at vi her, selv om det ikke direkte har været hensigten, har fulgt et af de principper, som det ærede medlem hr. Poul Møller forfægter: at vi skal lægge forslagene frem til åben, fri debat her i tinget, og så skal der bagefter forhandles om dem i udvalget. Jeg kan da også give tilsagn om, at vi vil se nærmere på alle de henvendelser, der kommer til udvalget med kritik eller forslag, eller hvad det nu kan være, og foretage de beregninger derover, som man kunne ønske fra udvalgets side.

Når man skal lave en helt ny toldnomenklatur, og når man samtidig skal holde sig for øje, at provenuet skal være praktisk taget uforandret, må der, når der enkelte steder kommer nedsættelser, på enkelte andre steder komme forhøjelser. Naturligvis er, som det ærede medlem hr. J. M. Pedersen sagde, ingen ufejlbarlig, og derfor kan der være forskellige positioner, som vi efter en drøftelse kan blive nødt til at ændre; det gav jeg allerede udtryk for i min fremsættelsestale.

Det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen mente, at vi måske havde anvendt værditold i for stor udstrækning, og omtalte i denne forbindelse, at Schweiz ved sin gennemførelse af Bruxellesnomenklaturen ikke i så høj grad havde anvendt værditold. Nu var det et enkelt land, det ærede medlem dér fandt, og det er jo rigtigt. Men samtidig har det ærede medlem lagt mærke til, at i den schweiziske toldtarif har man til gengæld måttet anvende op til 4 000 positioner, hvor vi kan nøjes med 1 400 positioner, og det er dog et stort spørgsmål, om så mange positioner gør det lettere for erhvervslivet.

Jeg forstod også, at det ærede medlem hr. Poul Møller mente, at værditold kunne indebære visse fordele. Jeg tror også, at det, vi er nået til her, er det rigtige, selv om det ligeledes på dette felt kan drøftes, om

[Finansministeren.]

enkelte satser kan ændres, eventuelt enkelte væggtoldsatser falde væk, som det ærede medlem hr. J. M. Pedersen var inde på.

Det ærede medlem hr. Poul Møller spurgte mig direkte, om regeringen overvejede et dumpingværn eller dumpingforholdsregler i forbindelse med dette toldlovsforslag, og det ærede medlem henviste her til åbningstalen. Jeg er tilfreds med denne henvisning. Så vidt jeg erindrer, fremgik det af åbningstalen, at vi mente, at der måske skulle sættes ind over for dumping, men ikke i forbindelse med toldlovsforslaget; det måtte ske på anden måde.

Jeg tror, det ærede medlem hr. Aage Fogh var den, der gav udtryk for størst glæde over den kodificering og simplificering, der har fundet sted med hensyn til toldforvaltningsbestemmelserne. Jeg er glad for, at dette blev fremdraget. Man har jo her virkelig kunnet overflødiggøre mange gamle bestemmelser, som det har været uhyre svært også for praktiske folk at finde rede i. Nu opnår man den meget store fordel — som jeg også forstår der er givet tilslutning til i dag — at alle bestemmelser såvel vedrørende toldtariffen som vedrørende toldforvaltningen findes i én lov. Man får ligefrem en håndbog her, som man kan slå op i, og med de fornødne kommentarer, der kommer til efterhånden, kan man så klare det hele.

Der er ikke fremsat mange bemærkninger angående forslaget om ændringer i forbrugsafgiftslove. Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Aage Fogh, der spurgte, om den foreslåede ændring gik ud på, at afgiften af radiorør ophæves og erstattes med en forhøjet afgift af radioapparater, vil medføre en merindtægt for statskassen. Hertil kan jeg sige, at det vil den ikke; det, vi har foreslået, vil nærmest give lidt mindre end det, der er kommet ind ved den gældende afgift af radiorør. Det er jo således, at radiorør ikke blot findes i de færdige, nye apparater, men man køber dem også, efterhånden som de gamle slides i brug. Derfor

har indtægten af radiorørene været lidt større end det provenu, vi kan vente af den forhøjede afgift af radioapparater. For en gangs skyld har finansministeren altså her været lidt tilbageholdende; ellers var jeg også nok blevet korrigeret.

Der har af enkelte medlemmer været rejst spørgsmål om afgiften på coca-cola. Dertil kan jeg svare, at det foreliggende forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove har jeg holdt tæt op ad, hvad der var nødvendigt som følge af forslaget til en ny toldlov, og man kan ikke sige, at en ændring af coca-cola-afgiften er nødvendig som følge af, at vi gennemfører en ny toldlov. Jeg kan forstå, at der fra flere sider her i tinget er ønske om, at man af andre grunde ændrer coca-cola-afgiften; om det er særlig praktisk at putte det ind i dette tekniske forslag, kan jeg have mine tvivl om; men det må vi vende tilbage til i udvalget.

Til det ærede medlem hr. Weikop skal jeg kun bemærke, at det er jo meget nemt at stå og foreslå, at afgifter skal sættes ned, når man ikke samtidig anviser, hvor pengene til denne nedsættelse skal komme fra. Jeg forstod, at det ærede medlem havde megen medfølelse med dem, der betalte afgiften, og at det ærede medlem i sit ønske om nedsættelse af manufakturafgiften slet ikke tænkte på dem, der handlede med manufakturvarer.

Til slut vil jeg fremhæve, at det vil være meget vigtigt, at arbejdet med det forslag, vi drøfter i dag, kan afsluttes så betids, at den nye lov kan træde i kraft til nytår. Jeg indrømmer, at det ikke giver særlig lang tid til at behandle lovforslaget i udvalg, men vi skal fra administrationens side gøre alt, hvad vi kan, for at bistå udvalget i dets arbejde. Når det er nødvendigt at sætte denne tidsfrist, hænger det sammen med, at de øvrige lande, der deltager i forhandlingen om de europæiske markeder, allerede har — eller ifølge lovforslag, der er til behandling i forskellige parlamenter, fra 1. januar 1959 vil få — en

[Finansministeren.]

moderne toldtarif, der kan danne grundlag for de pågældende landes umiddelbare deltagelse i de påtænkte fælles bestræbelser for at nedbryde skrankerne for handelen i Europa. Det gælder også for vore nordiske nabolande; i Sverige er der allerede truffet beslutning om at gå over til den internationale toldnomenklatur fra nytår, mens forslag herom for et par uger siden er fremsat for det norske storting.

Det ville derfor, selv om det stadig er uvist, hvilken betydning skæringsdatoen for Romaftalen, 1. januar 1959, vil få for hele den europæiske samhandel, efter regeringens mening være mindre heldigt, om Danmark i toldteknisk henseende skulle stå i en undtagelsesstilling. Vi kan vel ikke være mindre forberedt på at deltage i europæisk samarbejde end de øvrige heraf omfattede lande. Men jeg vil da også nævne, at datoen 1. januar har stor betydning i andre henseender. Såvel de erhvervsdrivende som myndighederne må være interesserede i så hurtigt som muligt at få sikkerhed for, hvornår de foreslåede nye tariff'er og den nye ordning træder i kraft. Det gælder i øvrigt ikke alene det toldmæssige, men også med hensyn til udstedelsen af importbevillinger og hele vor handelsstatistik. Navnlig med hensyn til den sidstnævnte er det af betydning, at den nye tarif får gyldighed fra årsskiftet; men også for importreguleringens vedkommende er den 1. januar 1959 ønskelig som skæringsdag.

Jeg skal endelig tilføje, at også hensynet til de med Schweiz og Brasilien afsluttede aftaler om gensidige toldnedsættelser, hvilke nedsættelser er indarbejdet i lovforslaget, tilsiger os at søge arbejdet tilendebragt til den dato, der her er fastlagt. Jeg er klar over, at det bliver et stort arbejde for udvalget at give sig i lag med, men jeg håber, at den velvilje, der er kommet til orde i dag, også vil komme til udtryk i udvalget, når vi skal søge at tilendebringe arbejdet inden denne dato.

Økonomiministeren (Bertel Dahlgaard): Når man hørte det ærede medlem hr. Weikop, skulle man i virkeligheden tro, at det ærede medlem nærmest har ligget i dvale i de sidste 20 måneder, de 20 måneder,

der er gået, siden det konservative folkeparti var med til at gennemføre de store toldforhøjelser på tekstilområdet, har ligget i dvale og derfor ikke haft mulighed for at se, hvad der er sket ude i Europa i disse 20 måneder. (Poul Møller: 30 måneder!) var det 30 måneder, så siger vi 30 måneder — og derfor ikke har haft mulighed for at se baggrunden for og formålet med det foreliggende lovforslag. Jeg må sige til det ærede medlem, at jeg opfatter det således — og det tror jeg der vil være enighed om her i tinget — at det er nødvendigt nu for Danmark at gå over til Bruxellesnomenklaturen. Dette vil selvfølgelig ikke være muligt, dersom forhandlingerne derom skal ske under en almindelig tolddiskussion med en kamp mellem tidligere principielle modsætninger; det må nødvendigvis ske på det eksisterende niveau, sådan som det også forudsættes af de internationale regler, som vi også er enige i.

Jeg er overbevist om, alle er enige om, at gennemførelsen af denne nødvendige reform, som jo vil være en indledning til Danmarks mulige tilslutning til et eventuelt europæisk eller nordisk varemarked, så vidt muligt bør ske i enighed. Og så vil jeg i øvrigt føje til over for det ærede medlem, at jeg vil håbe, det ærede medlem forstår, at der er en ikke ringe forskel på en toldsats, der gennemføres og tilstræbes gennemført som permanent, som den toldlov, det ærede medlem hentydede til, og så en toldsats, der må regnes at blive udgangspunkt for en gradvis afvikling af told inden for de store markedsområder, Danmark sandsynligvis bliver en del af.

Jeg vil gerne med henblik på den kommende tids forhandlinger om disse forhold understrege — og det er noget, vi allesammen ved — at hvis man f. eks. tænker sig, at Danmark i løbet af kortere tid skulle gå ind i en nordisk toldunion, så vil det medføre, at Danmark på forskellige områder vil få højere toldsatser. Det, man må sammenligne, er da det forhold, at Danmark går ind i et stort, fælles nordisk marked omfattende 20 millioner mennesker med deraf følgende friere konkurrence, og som modstykke hertil den højere told, som imidlertid vil blive afviklet på de forskellige områder i løbet af kortere tid, hvis vi samtidig er medlem af frihandelsområdet. Alt dette er

[Økonomiministeren.]

så selvfølgeligt og oplagt for alle, at hvis man ser at komme op af dvalen i tide, kan der ikke blive længere diskussion om det.

J. M. Pedersen: Det ærede medlem hr. Weikop gav nærmest udtryk for at være ked af, at han ikke kom til at stå på plakaten i sin tid; men det skyldes, at det ærede medlem ikke stemte for tekstilafgiften; derfor nød det ærede medlem ikke den høje ære at komme på plakaten. Jeg husker, at det ærede medlem ved behandlingen af toldloven i fjor også tog en diskussion op med mig om retsforbundets stilling; men jeg forstår ikke efter de indlæg, man hører her, hvordan det ærede medlem i det hele taget kan være medlem af et parti, hvis store flertal går ind for tekstilafgift og går imod det ærede medlem hr. Weikops synspunkter. Jeg forstår ikke rigtig, hvordan det ærede medlem stadig kan være medlem af et sådant parti. På samme måde forholder det sig i øvrigt med vor stilling i trepartiregeringen; vi kan ikke få vort program gennemført helt og holdent, men det har vi heller aldrig tænkt at vi kunne få.

Det er ganske interessant at følge de forhandlinger, som foregår i det høje ting, både diskussionen om åbningstalen og diskussionen om boligstøtte- og huslejelov o. s. v. Her bliver det hele tiden ført frem af oppositionen, at regeringen og specielt socialdemokratiet ikke har arbejdsmuligheder, fordi man bliver hæmmet af de to små oppositionspartier, og i næste åndedrag bliver der så sagt, at de to små partier ikke får spor af deres program gennemført. Det er ganske morsomt at være vidne til den diskussion i så henseende, der vedblivende føres både i dagspressen og her i salen. Vor stilling er ganske klar. Vi er nemlig ikke, som man somme tider læser i dagspressen, et parti, der er kommet ind i midten, og som bliver skyld i, at man får franske tilstande i Danmark. Nej, vi er modstandere af diktatur, såvel enkeltmandsdiktatur som mindretalsdiktatur. Vi er godt tilfredse, når bare vi får den indflydelse, at vi kan få gennemført, hvad der svarer til vort vælgertal i befolkningen. Mere har vi ikke krav på, for så ville det blive til mindretalsdiktatur. Vi er klar over, at vi ikke kan få alle vore krav gennemført.

Hvis jeg ikke husker fejl, har det ærede medlem hr. Weikop også tidligere modsat sig gennemførelsen af valutaordningen. Men så vidt jeg husker, ydede det ærede medlem, da han blev handelsminister, ikke nogen særlig kraftig indsats for at komme af med den valutaordning, vi havde, og som vi stadig har. Det synes jeg det ærede medlem skulle tænke på. Ja, da fik vi også gennemført den forfærdelige deponeringsordning, noget af det værste, vi har haft — men det er det ikke værd at diskutere i denne forbindelse.

Jeg vil gerne slutte dette indlæg med at stille det ærede medlem hr. Weikop et spørgsmål: har det ærede medlem aldrig nogen sinde her i tinget stemt for gennemførelsen af et forslag, som ikke til 100 pct. var det konservative folkepartis program?

Weikop: Den højtærede økonomiminister har jo en vis charme til at sige nogle ting; han spurgte, om jeg havde ligget i dvale. Jeg tror ikke, den højtærede minister fik det indtryk under min første tale, at jeg havde ligget i dvale, tværtimod. Men den højtærede minister sprang med en vis elegance over kernepunktet, som var det, at det, han i sin tid gjorde, var med voldsomhed at bekæmpe nogle toldforhøjelser, der drejede sig om 30 mill. kr., og jeg spørger nu den højtærede økonomiminister: er der noget som helst i vejen for gennem dette forslag at sætte toldsatserne ned til det niveau, hvorpå de var for 30 måneder siden? (*Økonomiministeren* [Bertel Dahlgård]: Absolut!). Absolut, siger ministeren. Det, det drejede sig om dengang, var, så vidt jeg husker, at vi gik netop fra vægttoldsatser til værditoldsatser, noget, som i øvrigt er det mest afgørende ved det forslag, vi her behandler. Nej, så let tror jeg alligevel ikke den højtærede økonomiminister klarer dette problem: blot ved at komme med nogle ord om, at man ligger i dvale.

Jeg skal sige til det ærede medlem hr. J. M. Pedersen, at han har en meget dårlig hukommelse. Jeg ved ikke af, at vi nogen sinde har stemt for tekstilafgifterne, hverken venstre eller de konservative. Det ærede medlem kan slå efter, så vil han finde ud af, at det er der overhovedet ikke tale om at vi har gjort. Men det, der er det helt af-

[Weikop.]

gørende, er det, der kom til udtryk ved en afbrydelse fra den højtærede fiskeriminister for et øjeblik siden, nemlig at retsforbundet har betegnet al told som utøj, og at det ville de ikke have noget med at gøre. Nu har de med utøj at gøre i allerhøjeste grad.

Må jeg sige til det ærede medlem angående valutalov og alt, hvad der har dermed at gøre, at dér har vi fra vor side altid taget et sagligt standpunkt. Vi har været med til at gennemføre valutaloven i fjor i enighed med de andre partier. Men hvornår er retsforbundet, da det var i opposition, nogen sinde gået med til en valutalov eller et forslag om told? Det har kun sagt en eneste ting, nemlig at alting skulle afskaffes, og kunne de ikke få det hele afskaffet, ville de ikke medvirke til noget som helst positivt arbejde i folketinget.

Økonomiministeren (Bertel Dahlgaard):

Det ærede medlem hr. Weikop spurgte mig, om der var noget som helst til hinder for, at man gennem dette forslag gik tilbage til de tekstiltoldsatser, der var gældende forud for gennemførelsen af den sidste lovgivning på dette område. Dertil skal jeg sige: ja, absolut! Det, der er til hinder derfor, er bl. a., at det ville være imod forudsætningerne for den indgang i en nordisk toldunion, som vi forhåbentlig står foran.

(Kort bemærkning).

J. M. Pedersen: Jeg savner svar fra det ærede medlem hr. Weikop på mit direkte spørgsmål. Jeg er interesseret i at få svar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagenes overgang til anden (for forslaget til folketingsbestutnings vedkommende sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Lars P. Jensen: Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning og de to lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde holdes i morgen, onsdag den 5. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til toldlov,

forslag til lov om ændringer i forbrugsafgiftslove

og

forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks ratifikation af den under 15. december 1950 i Bruxelles oprettede konvention om klassifikation af varer i toldtariffer med rettelsesprotokol af 1. juli 1955 samt ratifikation af den samme sted oprettede konvention af 15. december 1950 om ansættelse af varers toldværdi.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om kong Frederik den Niendes civilliste.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om naturfredning.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov for Færøerne om tvungen tuberkuloseundersøgelse af fiskerskibes mandskab.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om et levnedsmiddelinstitut m. m.

Mødet hævet kl. 16⁴⁵.

13. møde.

Onsdag den 5. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler socialministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Socialministeren (Bomholt): Hermed tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.*

Forslaget tager navnlig sigte på at gøre den lovpligtige ulykkesforsikring mere omfattende, for så vidt angår erhvervssygdomme, og på at forhøje de i 1948 fastsatte grænser for erstatningerne, således at ydelserne bringes i bedre overensstemmelse med de nuværende lønninger. Herudover har jeg anset det for hensigtsmæssigt at foretage en revision af loven på en række andre punkter. De vigtigste af disse skal jeg omtale senere.

Efter de gældende regler kræves for visse erhvervssygdommes vedkommende, at sygdommene for at kunne henføres under loven skal være opstået ved arbejde i bestemte i loven angivne arter af virksomheder. Denne begrænsning medfører, at to personer, der har pådraget sig samme arbejdsbetingede sygdom, vil kunne blive udsat for en forskelsbehandling, idet den ene får erstatning, fordi arten af hans virksomhed er nævnt i loven, medens den anden ingen erstatning får, fordi arten af hans arbejde ikke er medtaget. For at bøde på dette forhold foreslås lovens erhvervssygdomsskema nu — med en enkelt nødvendig undtagelse — affattet således, at de sygdomme, der berettiger til erstatning, alene karakteriseres ved det stof eller den arbejdsproces, der har fremkaldt dem. Dernæst er fortegnelsen over de sygdomsarter, der omfattes af loven, og de stoffer, der kan frem-

kalde erstatningsberettigende lidelser, foreslået udvidet, fordi der er kommet nye stoffer frem ved produktionen, og fordi der er vundet klarhed over, at erhvervssygdomme kan opstå ved påvirkning af andre stoffer end de hidtil medtagne. Som skemaet nu foreslås affattet, skulle det dække de sygdomme, som ifølge lægelige erfaringer i dag må anses for arbejdsbetingede, og som derfor bør henføres under forsikringen. Da der imidlertid meget vel kan konstateres nye arbejdsbetingede sygdomme, og da det er en simpel retfærdighedshandling over for de sygdomsramte arbejdere, at sådanne sygdomme så hurtigt som muligt kan henføres under loven, foreslås det at give socialministeren bemyndigelse til efter indstilling fra direktoratet for ulykkesforsikringen og efter forhandling med ulykkesforsikringsrådet at foretage ændringer i erhvervssygdomsfortegnelsen, herunder at indføre nye erhvervssygdomsgrupper.

De foreslåede forhøjelser af grænserne for erstatning efter loven skyldes, at lønniveauet, som erstatningerne bør sættes i forhold til, er steget stærkere end prisniveauet, som man af praktiske grunde regulerer erstatningerne efter gennem den i 1948 indførte pristalsregulering. Til eksempel kan anføres, at årsindtægten for en ufaglært industriarbejder i København fra 1946 til 1956 er steget med 97 pct., medens det pristalsregulerede maksimum for årsløn i henhold til ulykkesforsikringsloven i samme periode kun er steget 40 pct. Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne herom til de enkelte bestemmelser, skal jeg blot nævne, at årslønnens maksimums- og minimumsbeløb foreslås forhøjet fra henholdsvis 5 000 kr. og 2 400 kr. til 9 000 kr. og 5 000 kr. og den maksimale årsløn inden for den frivillige forsikring og forsikringen for selvstændige fiskere m. v. fra 2 400 kr. til 5 000 kr. Begravelseshjælpen foreslås forhøjet fra 350 kr. til 700 kr.

Det pristalsregulerede årslønsmaksimum udgør i dag 7 250 kr., d. v. s. at en 100 pct.s invalid med det gældende erstatningsniveau — $\frac{2}{3}$ af den faktiske årsindtægt, dog ikke ud over $\frac{2}{3}$ af årslønsmaksimummet — højst kan få udbetalt en årlig rente på 4 833 kr. Med det foreslåede maksimum på 9 000 kr., der på grund af pristalsregulerings-